

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Intr'o țară unde se lucrează și se roagă	S. Vlad.	Conferința de toamnă a tractului Luduș	Pr. A. Eftimie.
Corul episcopiei ort. rom. din Cluj	* * *	Cronică. — Circulare și comunicate oficiale.	
Prima datoric	Pr. Ion Goron.	Concursuri: Câmpeni II, Neagra-de-jos.	

Intr'o țară unde se lucrează și se roagă.

Când pui piciorul pe pământul german, ai impresia că pe lângă aceea ce acest sol a primit dela creatorul său, omul a contribuit încă foarte mult cu munca și tehnica sa, la îmbunătățirea lui. El poartă pretutindeni pecetea mâinei și a tehnicii omenești. Prin muncă e forțat să producă. Munca aici a devenit o lozincă. Cine a văzut intensivitatea cu care se lucrează, a trebuit să rămână mirat. De vei vizita o fabrică, ți se pare că omul, sub șgomotul mașinilor asurzitoare, e transformat și el în a doua mașină, care lucrează cu aceeași punctualitate și persistență, ca și prima. Dacă din fabrică treci în școală, constăți aceeași muncă febrilă. Dacă pantofarul și bărbierul reclamă uneori pentru calfele lor bacalaureatul, — cum ți se dă ocazie să cetești în câte-un ziar, — atunci celelalte posturi reclamă pregătire și mai solidă. Lucru și iar lucru, căci lucrul a devenit o lozincă.

Ceea ce vreau să scot în relief este că, cu intensivitatea cu care se lucrează, paralel se și roagă. Proverbul latin: Ora et labora, este urmat cu fidelitate. Dacă săptămâna întreagă se lucrează intensiv, Dumineca este consacrată Domnului. Sub arcurile gotice ale bisericilor pompoase și spațioase, lumea curge în valuri. În cele opt biserici din centrul orașului Münster, fără a socoti tot atâtea pe la periferie, deși se cetesc două și trei mise Dumineca înainte de masă, de fiecare dată sunt tixite.

Aici vezi meseriașul și comerciantul alături de intelectual, elevul de liceu și studentul, ingenunchind alături de profesorul său. Din pieptul tuturor răsună același glas, care se împreună într'o puternică cântare de mulțumire și de laudă către Creator. Iar pe deasupra capetelor tună cuvântul predicatorului, îndemnându-i: Ora et labora, rugați-vă și lucrați. Credința merge alături cu munca.

Undeva — într'un ziar — se afla odată scris, precum Dumnezeu se numește creatorul pământului, tot astfel se pot numi Holandezii creatorii solului lor propriu, sau cu alte cuvinte — vrea să se spue — că pământul creat de Dumnezeu, Holandezii în țara lor l-au creat prin muncă. Munca și acolo e o lozincă; dar muncind nu uită să se roage. Mai în zilele trecute, conferința dela Haga trebuia să-și ție ședința ei de încheiere, Dumineca. Cu toate că delegații se grăbiau, fiind chemați la datorie într'alte părți, ședința a trebuit să se amâne pe Lunea. Dacă ne întrebăm pentru care motiv? Pentru un motiv creștinesc. Guvernul holandez a intervenit ca pe pământul lor să se respecte repausul duminical.

În această țară unde munca e o lozincă, Dumineca aparține Domnului. La noi, consilii și adunări, cari nu tratează chestiuni așa de importante ca conferința dela Haga, iar membrii lor nu sunt atât de grăbiți ca cei dela Haga, — au loc totuși de cele mai multe ori Dumineca.

Aici în ținutul vestic al Germaniei, dacă lumea este împrăștiată peste săptămână la datorie, Dumineca o află iarăși împreună la biserică. Aici omul trăiește înfipt cu ambele picioare în pământ, în realitate, dar cu ochii ațânți spre cer și spre viitor. Aceleași mâni, cari toată săptămâna sunt încordate la lucru, Dumineca se încleștează spre rugăciune. Lumea iese să se preumbe și să stee de vorbă, după ce s'a rugat.

Involuntar îmi răsar în minte stările dela noi. Noi amintim proverbul străbunilor noștri Romani, de cele mai multe ori amestecat cu fraze banale. Îl banalizăm că nu-l înțelegem, pe când alte popoare îl realizează în viața lor de toate zilele. Noi lucrăm puțin și ne rugăm și mai puțin. Dacă aici și bisericile mari și spațioase, par aproape neîncăpătoare pentru lumea care se adună în ele, la noi și bisericile mici, de multe ori rămân goale. Căci elevul de școală se duce la biserică numai constrâns; lucrătorul în timpul liturghiei doarme, ori, de s'a sculat, se duce în piață să cetească jurnale și să petreacă în conversații inutile. Locul de întâlnire, Dumineca înainte de masă, atât pentru meseriaș cât și pentru intelectual, sunt promenările, parcurile și cafenelele, iar nu biserică. Mi se pare că țările acestea nordice, cinstesc mai mult pe Romani decât îi cinstim noi, strănepoții lor. Îi cinstesc mai mult pentru că ele și-au făcut o lozincă din cuvintele străbunilor noștri, pe când noi le-am banalizat. Exemplul lor poate fi o lecție pentru noi. Să închinăm săptămâna lucrului, pentru bunăstarea familiară și ridicarea patriei, iar Dumineca lui Dumnezeu. Să lucrăm mai intensiv și să ne rugăm mai mult.

Münster i. Westfalia.

S. Vlad.

Corul episcopiei ortodoxe române din Cluj.

Societatea „Corul episcopiei ortodoxe române din Cluj“ a împlinit 8 ani de existență. Având patroni înalți și membri conștienți, prin activitatea ei culturală și de propagandă, a câștigat numeroase cununi de laur, rivalizând cu multe alte societăți de acest fel. A luptat cu greutate materiale,

dar a învins, ducând armonia cântului românesc până în cele mai depărtate plaiuri.

În anul 1929, timp îndelungat a fost fără conducător, din cauza dimisiei d-lui prof. *Sava Golumba*.

Corul și-a dat concursul la opera de propagandă a „Astrei“ desp. Cluj, făcând excursii la Mănăștur, Gilău, Florești, Mociu, Suatu, Șermaș, Feleac, Hida, Drag, etc. La festivalul organizat pentru înfometajii din Basarabia, corul a executat câteva cântări populare și naționale, stârnind furtuni de aplauze.

A participat și la grandioasele serbări dela Alba-Iulia, executând, în fața miilor de participanți, numeroase cântări naționale, plus, un adevărat program în parcul orașului. Apoi la serbările organizate de Academia de agricultură cu ocazia congresului agricol internațional, în fața delegațiilor veniți din toate țările europene, iar în 22 Iunie la festivalul organizat cu ocazia congresului Ligei Culturale.

În ziua de 4 August corul a participat la sfințirea bisericii din Sovata, dând cu acest prilej și un concert bine reușit; în 8 Sept. la Baia-mare, iar în 22 Sept. la Șieu. Începând cu ziua de 8 Sept. corul a fost condus de păr. prof. Patriciu Curea. Și-a dat concursul la o serie întreagă de cununii, parastase și înmormântări.

Cea mai mare prestație a corului a fost executarea, Duminecă de Duminecă și sârbătoare de sârbătoare, a cântărilor liturgice la biserica ortodoxă română din Cluj.

Comitetul a ținut 8 ședințe, iar ajutoare a primit: dela primărie 40.000 Lei, prefectura județului 10.000, consiliul parohial 10 mii, „Albina“ 1000 Lei.

În anul 1929 corul a avut între membri 36 doamne și domnișoare și 53 bărbați, la cari se mai adaogă numărul de 25 eleve ale școlii normale de fete și un mare număr de studenți teologi, membri activi ai corului.

Corul episcopiei ortodoxe române, sub conducerea noului comitet, inaugurează un nou an de muncă, preamărind pe cel Atotputernic și pregătindu-se ca să devină *corul catedralei de mâne*.

✻	CUVINTE CĂTRE PREOȚI	✻
--	-----------------------------	--

18. Prima datorie.

„Iară viața vecinică aceasta este, ca să te cunoască pe tine, singurul, adevăratul D-zeu, și pe Isus Christos, pe care l-ai trimis”. Ioan, 17, 3.

Nici odată n'a fost mai important lucrul la care sunt chemați preoții, ca tocmai în zilele noastre. Desnădăjduită, o lume întreagă caută răspuns la marea întrebare: ce este viața și care e rostul ei? Avem datoria de a-l face auzit în toate colțurile pământului, în toate straturile sociale, răspunsul lui Isus, singurul răspuns adevărat, mântuitor, la această grea întrebare.

Un fundamental instinct de conservare, ne constrânge să fim pururea preocupați de întrebarea, ce măsuri ar trebui luate, ca să dobândim cu mai multă siguranță acel *mai bine*, pe care îl nădăjduim dela viitor. Ce s'ar alege din omenire, dacă și-ar pierde nădejdea, că acest *mai bine* va veni?

Dorind să contribui și eu, după modestele mele puteri, la realizarea cât mai grabnică a acestui *mai bine*, am scris aceste câteva articole despre chemarea preotească, având firma convingere, că noua lume, în pragul căreia ne găsim, trebuie să fie îndrumată — până nu e încă târziu — pe calea îngustă a vieții sufletești, indicată de Mântuitorul.

Închei deci aceste articole, prin a spune, ce cred eu de *prima datorie* a actualei generațiuni de preoți.

Toți cugetătorii sunt de acord întru a constata, că zilele pe cari prevedința divină le-a hărăzit pe seama noastră, sunt „vremuri biblice”, adică vremuri de adânci prefaceri și frământări, menite să pună altă temelie vieții omenești. Nu mă gândesc cătuși de puțin la așezările materiale, cari în definitiv nu sunt altceva decât exteriorizarea gândurilor și credințelor omenești. Războiul mondial a zguduit *mai ales sufletele* neamurilor, doborând la pământ mulți idoli, cari se încuibase acolo și scoțând în evidență zădărnicia multor credințe, cari animau pașii omenești. Ori cât de groaznică ar fi ruina materială, cauzată de marea încăerare a neamurilor, ea nu poate fi cătuși

de puțin asemănată cu *ruina morală* ce a cauzat.

Și ceea ce trebuie să umple de îngrijorare sufletele noastre, e împrejurarea, că această ruină morală s'a produs în mijlocul unei lumi, care obicinuia să se numească creștină. Evident, bisericile păstrătoare a comorii învățăturilor creștine, au trebuit să comită o enormă greșeală, dacă a fost posibilă desfășurarea aceluia cataclizm în plină eră creștină. Și această greșală a bisericilor s'a răzbunat într'un mod groaznic. Îndrăznesc să afirm, că nici toate persecuțiunile la un loc, ale împăraților Romani, dimpreună cu nenumăratele erezuri, răspândite în primele veacuri ale erei creștine, n'au cauzat atâta stricăciune cauzei creștine, ca și urgia războiului mondial. Ea a desființat total biserica rusească. Și dacă în Răsăritul pământului creștinesc se desfășoară azi persecuțiuni asemănătoare cu cele ale lui Nero, împotriva creștinismului, în Apus a reinviat cu toată furia gnosticismul fantastic, cu nenumăratul convoi de secte, din primul veac al erei creștine.

Dar tocmai această lățire rapidă a secularismului, trebuie să umple inimile noastre de nădejde. Căci ea dovedește alipirea oamenilor către Christos și învățăturile Lui, și ridică excepțiuni numai împotriva felului, cum aceste învățături au fost tălmăcite și traduse în viața de toate zilele. Oamenii îl vreau pe Christos și nădăjduesc în El, — dar nu se împacă cu felul, cum slujitorii acestuia înțeleg să-și îndeplinească datoria.

A spus cineva, că prima lovitură a fost dată evului mediu prin reformațiune, lovitură mortală a primit-o dela revoluția franceză, ca să-i închidă ochii pe vecie războiul mondial.

Asistăm deci la înmormântarea unei epoci istorice, pe ruinele căreia va trebui să se zidească o nouă lume.

Pentru creștinism și pentru preoți e de o însemnătate secundară ceea ce va ști să pună lumea în locul feudalismului și aristocrației evului mediu. Nu interesează în ce direcțiune se va desvolta doctrina politică, parlamentarismul și viața materială a lumii, ce se va clădi pe ruinele evului mediu. Cataclismul prin care am trecut a putut sguđu din temelii acele așezăminte omenești,

cari sunt partea vizibilă, mecanismul extern al bisericii, cari — instituții omenești fiind — au purtat, ori poartă încă pecetea aceluia ev mediu, de unde își trag originea și cari vor trebui acomodate acelei lumi, care se naște acum. N'a putut însă s'gdui nici în cea mai mică măsură temelia sufletească, piatra cea din capul unghiului, pe care este zidită această instituție divină, și care este însuși Isus Christos. *El este viu și lumea nădăjduște întru El.*

Ceeace incumbă ca imediata noastră datorie la acest început de eră nouă, e să ne îndeplinim rolul de *sfințitori* ai acestei vieți. Stăm lângă leagănul unui nou născut, în calitatea noastră de preoți cucernici, va trebui să împărtășim noului născut *botezul lui Christos și pecetea darului Duhului Sfânt*. Atâta putem face noi. Dacă prin neînțelegerea rostului nostru, vom încerca să mai îndeplinim pe lângă acest nou născut și funcțiunea de moașe și funcțiunea de medic și funcțiunea de tutor, ne-am angajat la un lucru ce trece peste atribuțiile noastre, și vom fi înlăturați cu mânie.

Când încep să înțeleagă, mamele spun povești copiilor. Apropiindu-ne de lume cu dragostea gata de jertfă a mamelor, îi vom spune poveștile pe cari le-am învățat dela Isus; acele frumoase parabole, din cari vor putea înțelepe duhul, care ne face vii.

Voi termina cu una dintre aceste parabole, care desvăluie mai mult mentalitatea, care a dus la războiul mondial: „Stăpânul viei a eșit dimineața să-și angajeze lucrători în vie. A eșit apoi și la ceasul al 6-lea, al 9-lea, al 11-lea. Seara a plătit tuturor câte un dinar, fără considerare la lucrul prestat. Cei întâiu veniți s'au supărat, crezând o nedreptate la adresa lor maritimă stăpânului. Ochiul lor era rău, pentru că stăpânul a fost bun. Astfel au devenit cei dintâiu pe urmă și cei din urmă întâiu“.

Prin graiul nostru, lumea va trebui să înțeleagă, că toți suntem una, întru dragostea nețărmită a lui Dumnezeu.

Încă odată, lumea trebuie încreștinată. Preoții cari se vor deobliga la acest lucru, trebuie să dispună de trei calități: *disciplină, cultură, credință.*

Pr. Ion Goron.

⌘	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	⌘
---	---	---

Conferința de toamnă a tract. Luduș.

Nimic n'ar trebui cu mai multă nerăbdare așteptat de noi, slujitorii sf. altar, dela țară, că ținerea unei conferințe preotești, ori unde și ori cât de critic ar fi timpul, când are loc. Nu spun pe larg de ce, ci numai atât, că fiecare trebuie să simtă îndemnul lăuntric, care-i spune: lasă pentru o zi totul și mergând în contact cu frații de misiune, comunicându-le și ascultându-le noutățile pe cari calitatea de „lumină a lumii și sare a pământului“ le oferă în aceste vremuri de grea încercare pentru religione, biserică și credință.

Conferința de toamnă a tractului Luduș s'a ținut în frunțașă comună Ațintiș, în ziua de 8 Nov. 1929.

În biserica nouă și încăpătoare, cu ora 9 începe să răsune slujba divină în sobor, mărindu-i-se fastul și puterea de a fi ascultată, cu faptul că în fruntea soborului se găsesc: pâr. protopop Gh. Oprean, misionarul eparhiei și pâr. protopop al tract.

La începutul sf. liturgii, 3 dintre preoți trec la strană pentru ca și aceasta să fie la înălțimea imperios cerută de servirea din sf. altar. Dintre răspunsuri, o parte sunt date de corul în formație, condus de învățătorul școlii din loc, și sunt încoronate prin cântarea „Ridica-voi ochii mei la cer“, executată cu multă măiestrie de dna V. Onițiu din Răsboeni.

Predica o rostește pr. Romul Câmpean, având tema „Despre înjurături sau sudalme“. Tema a fost bine dezvoltată, predicatorul arătând că acest păcat, înjurătura, — care mai ales în poporul nostru are ramificații foarte numeroase, — duce la pierderea sufletului, căci în esență nu e altceva, decât maltratarea cu voință a persoanelor dumnezeirii și a lucrurilor sfinte, cauzată de mânie, care ușor s'ar putea potoli pe alte căi.

La sfârșit se oficiază un Te Deum pentru M. Sa Regele Mihai I, fiindu-I ziua onomastică, încheindu-se cu o mișcătoare cuvântare a pâr. protopop tractual.

Se încheie astfel serviciul divin, după care poporul, — fiind anunțat pentru ve-

cernie și conferința păr. prot. misionar, — se îndreaptă către căminurile rămase aproape goale, până la acea oră înaintată. Imediat, după un scurt dar cuprinzător salut al păr. protopop, pentru distinsul oaspe, se deschide conferința, cu o mică discuție asupra serviciului divin, remarcându-se chiar de d-sa faptul, că în acest tract se va ajunge fără întârziere la un uniform serviciu divin, — conducătorul tractului fiind plin de zel, — și aceasta se impune, pentru ca poporul să nu mai vadă în fiecare preot „un obicei”.

După masă se continuă conferința, dându-se cetire raportului general despre activitatea cercurilor religioase, după care se constată un vădit progres față de anii trecuți și acesta nu va rămânea infructuos, căci rândurile sectanților se vor rări, diversele patimi din popor se vor împuțina, biserica nu va mai putea fi acuzată de dușmanii ei, că „e totdeauna în apatie, neaducând nici un folos real statului”.

Fiecare preot își prezintă în scris „Darea de seamă despre activitatea proprie”, desfășurată în cursul anului în parohie.

Preotul T. Onițiu ceteste lucrarea dată de Prea Ven. Consiliu eparhial: „In ce chip ne putem obicinui să rezolvim la timp și bine actele oficiale”, tratată și dezvoltată în mod foarte minuțios, făcând să se vadă din ea, pe lângă faptul foarte important al rezolvirii actelor oficiale precis și la timpul lor, și omul-preot, preocupat în primul rând de cele pentru cari a fost chemat. „Numai atunci vom putea rezolvi bine cele ale oficiului, când Registrele ne vor fi în perfectă ordine, biblioteca parohială la fel, arhiva în ordinea cronologică, „Renașterea” păstrată cu sfințenie, actele nearuncate la voia întâmplării”.

Urmează cetirea lucrării: „Catehizația elevilor”, tratată de preotul L. Ardelean, în care — pe lângă alte chestiuni destul de importante relative la catehizație, — a arătat insuficiența materialului religios din manualele în uz și reaua aranjare a lui, rău care poate fi înlăturat de preot. C. S. accentuează și faptul, că „copiii de astăzi vor fi credincioșii de mâine, și deci apucăturile lor sau bunăstarea morală, vor fi datorite nouă”. Se ajunge — în comun acord — la concluzia următoare: Întrucât catehizația

elevilor prezintă o importanță capitală pentru generația de mâine, toți preoții își vor da osteneala pentru a umple golurile din manuale, aranjând materialul după anul bisericesc.

Deși e ora destul de înaintată, se oficiază serviciul vecerniei, după care urmează conferința păr. protopop Gh. Oprean, despre „Mustrea conștiinței în săvârșirea actelor rele”, ascultată de cei prezenți cu cel mai viu interes.

Astfel ia sfârșit conferința preoțească a acestui tract, după care, în faptul serii, ne despărțim cu multe cunoștințe vechi împăspătate și cu altele noi câștigate, mănăi de acelaș îndemn care ne-a și întrunit, dar care acum zice: silește-te să faci cele auzite „cu timp și fără timp”, căci munca în ogorul Domnului, îți va da roade însutite.

Pr. Andrei Eftimie-Fărău.

* CRONICĂ *

Predică în biserica catedrală din Cluj. Duminecă, în 23 Febr. c., va predica C. S. Pr. Patriciu Curea, prof.

Institutul biblic și tipărirea Sfintei Scripturi. În „Telegraful Român” Nr. 11, pr. S. Căndea a scris un judicios articol despre imperioasa necesitate de a se tipări cât mai în grabă Sf. Scriptură în ediția Institutului biblic, deoarece de câțiva ani nu se mai află în librării decât Biblii în ediții britanice. Ne asociem și noi întru toate acestei cereri și presupunem că Institutul biblic al bisericii noastre, va și avea în program tipărirea Sf. Scripturi. Din acest program a făcut parte tipărirea „Noului Testament” în traducerea pr. Grigore (Gala Galaction) în ediție de probă, în anul 1927, iar acum de curând tipărirea „Psalmilor” în traducerea aceluiași, împreună cu pr. Radu, prof. universitar. Acești distinși traducători, după cât știm, lucrează la traducerea întregului Testament Vechiu.

Un portret al lui Ștefan cel Mare. Dl prof. și publicist I. D. Ștefănescu, făcând o vizită la mănăstirea Bistrița, a descoperit, în paraclisul vechii mănăstiri, pe un perete, sub un strat gros de var, o pic-

tură veche originală, reprezentând un interesant portret al lui Ștefan cel Mare. Chipul marelui voevod, pictat cu o deosebită măiestrie în culori, este foarte bine păstrat.

Persecuțiunea bisericii în Rusia continuă cu furie. Guvernul sovietic a întocmit un program amănunțit pentru combaterea bisericii. Programul prevede ca până în anul 1933, toate bisericile din cuprinsul Rusiei, să fie închise. Bisericile ortodoxe din statele europene, apoi biserica catolică și cea protestantă, sêsizate de această prigoană satanică a bisericii din Rusia, au pornit o vie acțiune împotriva acestor persecuțiuni. Aproape în toate capitalele s'au ținut servicii divine, după cari în cuvântările ținute, s'a înferat sălbătăcia bolșevicilor. Papa dela Roma a fixat pe ziua de 19 Martie rugăciuni de expiație, suplicatie și reparație în toate bisericile catolice. În Belgrad s'a ținut o adunare de protestare sub prezidenția episcopului, emigrant rus, Antonie, etc. Patriarhia noastră încă va face demersurile recerute, orânduind și rugăciuni.

Nouă morminte. Ai cui sunt cei nouă inși uciși în ultimele alegeri? Iată trista controversă ce s'a început între liberali și național-țărăniști. „Viitorul“ pretinde că „cei 9 uciși și sutele de răniți grav, din care unii vor rămâne infirmi toată viața — presupunând că vor scăpa cu zile — sunt toți liberali“. Guvernul afirmă că unii din ei — cei uciși la Tutova și cel ucis la Buzău — erau național-țărăniști. Cum li se va stabili identitatea politică, vom vedea mai târziu, dar până atunci ceea ce se știe precis este că erau Români. Moartea lor o socotim în sarcina nebuniei sanguinare a politicianismului încăerat în alegeri. Iși revendică și liberalii ca și național-țărăniștii victimele, uitând să-și facă examenul de conștiință și să privească perspectivele sângeroase și mormintele ce vor mai închide și alte nefericite trupuri schingiuite de gorila politică mobilizată de cea mai deșănțată demagogie a partidelor. Intrecerea electorală însamnă în acelaș timp, pentru noi, totală anarhizare a țării, antrenament pentru viitoarele prăbușiri revoluționare. „Curentul“ nu falsifică realitatea, ci în tumultul nebuniei electorale de azi, observă germenii anarhiei de mâne, la care toate par-

tidele cu o egală inconștientă colaborează frenetic. Nouă morminte pentru a se stabili proporția aritmetică a adeziunii de partid. Tragic preț.

(Din „Curentul“)

Donații importante. În 1929 Eforia Spitalelor Civile, a primit testamente și legate în valoare de 45 milioane Lei în numerar și în imobile. Donația Melzer 700 mii Lei; Ecaterina Florescu, un imobil de 9 milioane Lei; Elena Lăzărescu, un imobil de 10 milioane; Jean Economos și Elena General Grigorescu, o donație de 25 milioane Lei (3 mil. în număr și parcul și casele din Roznov, jud. Neamțu, foste ale Colonelului Roznovanu, cu un venit de 700 mii Lei.) — Tot mai există filantropi!

Bibliografie. A apărut *Mic dicționar* de E. Hodoș. Acest dicționar tâlmăcește pe înțelesul tuturor, neologismele limbii române și alte cuvinte, între ele și numeroși termini bisericești, aducând un mare folos iubitorilor de lectură la cetirea scriitorilor noștri vechi și noi, înmulțindu-le vocabularul limbii vorbite. Se recomandă călduros preoților noștri și bibliotecilor parohiale. Prețul unui exemplar este de 120 Lei și se poate procura dela Librăria Archiepiscopala din Sibiu.

	PARTEA OFICIALĂ	
---	------------------------	---

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 1096—1930.

Ordin circular.

Se aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că, cu începere dela 1 Ian. 1930, acela care reclamă pe un cleric sau cântăreț, la Episcopie, este obligat să depună la oficiul protopopesc de-odată cu reclamațiunea timbrată în regulă și o sumă suficientă pentru spesele anchetei, în caz contrar reclamației nu i se va da curs.

Aceste cheltueli se restituie reclamantului în cazul când cel reclamat se găsește vinovat de către judecătoria disciplinară în drept.

P. O. D. protopopi vor ținea cont de acest ordin, iar oficiile parohiale îl vor publica.

Cluj, la 8 Faur 1930.

NICOLAE Episcop.

Nr. 852—1930.

Ordin circular**către toate oficiile protopopești și parohiale.**

În conformitate cu avizul oficial al Ven. Consiliu Central Bisericesc, cu Nr. 839 din 29 Ian. a. c., publicăm spre știre și orientare, că pentru *procesele bisericilor* ce sunt sau vor fi pendinte la *Înalta Curte de Casație*, sau în fața altor instanțe judecătorești din București, Consiliul Central Bisericesc pune la dispoziția parohiilor *în mod gratuit avocați* pentru apărarea intereselor lor. Și că consultări juridice se dau în mod gratuit de către Contenciosul Consiliului Central, însă cei interesați să se adreseze din vreme — cu cel puțin 15 zile înainte — și nu în preajma termenului sorocit pentru judecare.

Cluj, la 5 Faur 1930.

NICOLAE Episcop.

Nr. 862—1930.

CIRCULARĂ**către toate oficiile protopopești și parohiale.**

Cu ocazia împlinirii a 10 ani, de când I. P. S. Dr. Miron Cristea, a fost ales ca Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României, dl *Ioan Rusu-Abrudeanu*, cunoscut scriitor și publicist, a tipărit o carte festivă, intitulată „*Patriarhul României Dr. Miron Cristea*“, în care cu o deosebită competență descrie viața I. P. S. Patriarh, dela afirmarea I. P. S. Sale ca bărbat al Bisericii și de Stat, până azi, ajuns la înalta treaptă de Patriarh al României și Înalt Regent.

Prin faptul că în această lucrare sunt expuse anumite împrejurări necunoscute până azi, precum și prin materialul nou și documentar de care se servește autorul, cartea aceasta are o mare importanță istorică și deci este necesară tuturor celor ce se interesează de trecutul nostru bisericesc și de destinele neamului românesc întregit. Aducând la cunoștință cele de mai sus, lucrarea în chestiune o recomandăm tuturor preoților din Eparhie, spre a și-o procura pentru Bibliotecile parohiale, din care nu trebuie să lipsească, astfel încât clerul ca și credincioșii să cunoască în întregime

viața și activitatea I. P. S. Patriarh Miron, ca și faptele istorice în legătură cu ea.

Costul unui exemplar legat pe hârtie cromo, de lux, este 1000 Lei, iar pe hârtie velină, bună, 500 Lei.

Oficiile parohiale fără amânare vor încunoștința oficiile protopopești concernente, despre comandarea acestei cărți, iar oficiile protopopești până la *1 Martie a. c.*, ne vor trimite tabloul parohiilor respective.

Cluj, la 3 Faur 1930.

NICOLAE Episcop.

Nr. 883—1930.

ORDIN CIRCULAR**către toate oficiile protopopești și parohiale.**

În chestiunea construcțiilor din viitor de biserici și case parohiale, publicăm, — spre știre și conformare, — adresa Nr. 909 din 29 Ian. a. c., a Ven. Consiliu Central Bisericesc, de cuprinsul:

„Păstrarea și desvoltarea stilului național, este pentru existența unui popor, tot atât de necesar, ca și păstrarea credinței, a limbei și a obiceiurilor. Cu regret trebuie să observăm, că în țara noastră clădirile de biserici și case parohiale, nu se clădesc în stilul național bisericesc, ci se clădesc în alte stiluri streine, ce nu se înfrățesc cu vechile noastre forme strămoșești, sau se clădesc chiar fără nici un stil.

Cauza pentru care se clădește astfel la noi, nu constă în faptul, că n'ar fi un stil propriu românesc, ci în faptul, că nu se găesc arhitecți speciali în fiecare localitate sau chiar în centre mai mari, care să întocmească proiectele necesare în stilul nostru național și mai ales în stilul național bisericesc.

Pentru împlinirea acestei lipse și pentru o îndrumare sănătoasă a poporului nostru în direcțiunea de a păstra și desvolta stilul național bisericesc, am tipărit în dimensiuni micșorate alăturatele planuri-tip, ce vor servi de modele pentru construirea de biserici și case parohiale.

Spre a fi popularizate aceste planuri și la îndemâna tuturor, Vă trimitem odată cu prezenta un număr de 10 exemplare din aceste modele planuri-tip, rugându-Vă cu frățească dragoste să binevoiți a dispune

să fie trimise protoerilor respective din Eparhia P. Sf. Voastre, spre a le afișa în oficiul protopopesc, ca să fie văzute și cercetate de preoțime. Aceste zece exemplare costă 200 Lei, ce reprezintă cheltuelile tiparului și materialului. Pentru a scuti comitetele parohiale, cari vor construi în viitor biserici și case parohiale, de cheltuelile mari, necesitate cu facerea planurilor și a devizelor respective de către oameni nepregătiți suficient, serviciul nostru de arhitectură ține la dispoziția acestor comitete parohiale, planuri-tip cu devizele lor tipărite, pe următoarele prețuri absolut minimale:

a) Proiectul de biserică tip D. 1, de zid cu un turn, compus din 7 deseme, la scara 1 cm. pe m. p. și devizul cantitativ în dublu exemplar: 200 Lei;

b) Proiectul de casă parohială tip D. 1, compus din planul fundațiilor și pivniței, planul parterului, fațada, secția și devizul cantitativ în dublu exemplar: 100 Lei.

c) Proiectul de casă parohială tip B. 2 (mijlociu), cuprinzând piesele specificate mai sus: 100 Lei;

d) Proiectul de casă parohială tip B. 3, cu sală de consiliu, idem, idem: 100 Lei.
Cluj, la 4 Faur 1930.

NICOLAE Episcop.

La **LIBRĂRIA EPARHIALĂ** din Cluj se află de vânzare **ORNATE BISERICESTI** (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate ineseptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

Nr. 34/1930.

(4) 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II-a *Câmpeni II.*, protopopiatul Câmpeni, se publică concurs pe termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat, conform pregătirii.
2. Venite stolare. La înmormântări taxele statorite de Consiliul parohial.
3. Jumătate din usufructul cimiterului.
4. Toți candidații vor da o declarație despre luarea la cunoștință și întocmai con-

formare a condițiilor statorite în ședința Consiliului parohial.

Această declarație va fi scrisă în fața a doi martori la Oficiul Protopresbiteral.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea însoțită de documentele reglementare, oficiului protopopesc și cu prealabilă încunoștințare se vor putea prezenta în parohie spre a cânta, cuvânta, eventual celebra și a face cunoștință cu poporul.

Reflectanții vor avea să producă act de încuviințare Arhierescă, pentru a putea candida, fără care act nu vor fi luați în candidare.

Câmpeni, la 19 Ianuarie 1930.

Oficiul protopresbit. în înțelegere cu Cons. paroh.

Sorin I. Furdui, protopop.

Nr. 33/1930.

(5) 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. I. din *Neagra-de-jos*, protopopiatul Câmpeni, se publică concurs pe termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat, conform pregătirii.
2. Casă parohială cu supraedificate și grădină.
3. Dreptul de folosință asupra 8 jug. pământ arător, fânaș și pășune.
4. Venite stolare obișnuite.

Toți candidații vor avea să producă act de încuviințare Arhierescă, fără de care nu vor putea fi luați în candidare.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea însoțită de documentele reglementare, oficiului protopopesc și cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta, cuvânta, eventual celebra și pentru a face cunoștință cu poporul.

Din ședința Consiliului parohial al parohiei Neagra-de-jos, ținută la 26 Ian. 1930.

George Scrob,
adm. par.

Ioan Pașca,
notar.

Văzut: Câmpeni, la 29 Ian. 1930.

Sorin I. Furdui, protopop.